

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremlerle sarsılmış, 7.8 büyüklüğündeki Kahramanmaraş Pazarcık ve 7.7 büyüklüğündeki Ekinözü merkezli depremler 11 ilimizi doğrudan etkilemiş, milyonlarca insan evsiz kalmış, 45 bini aşkın yurttaşımız hayatını kaybetmiştir. Depremlerin sonrasında elde edilen veriler oldukça büyük bir afetin gerçekleştiğine işaret etmekte ve bölgenin depreme hazırlıksız olduğunu açıkça göstermektedir. Yaşanan yıkımın sorumluluğunu almayan siyasi iktidar "Asrın Felaketi" ve "Kader Planı" gibi söylemler ile söz konusu afetlere karşı önlem alınamayacağı gibi akıldan ve bilimsel gerçeklikten uzak algıları yerleştirmeye çalışmaktadır. Oysa deprem izleme cihazlarından elde edilen veriler ve yıllardır ülkemizde yürütülen yer bilimi çalışmaları bu algıların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymaktadır.

21 Mart 2023 tarihinde AFAD binasında çıkan şüpheli yangın sonrasında konu yeni bir boyut daha kazanmıştır.

Ülkemizde yürürlükte olan Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği, Türkiye Deprem Tehlike Haritası ve parametre değerleri hakkındaki 2018/11275 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 22/01/2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla kabul edilmiş ve 01/01/2019 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Depremlerin oluşacağı yerlerin, zamanının ve şiddetinin kesin olarak önceden bilinmesinin mümkün olmadığı açıktır ancak 6 Şubat'ta yaşanan depremlerin ortaya çıkarttığı yer ivmeleri ile Türkiye Deprem Tehlike Haritası'nda belirlenen minimum değerler arasında devasa farklar bulunmaktadır. Türkiye Deprem Haritası'nda bir önceki haritadan farklı olarak deprem bölgeleri yerine en büyük yer ivmesi değerleri(PGA) gösterilmektedir. Harita üzerinde seçtiğiniz herhangi bir noktada oluşması beklenen deprem ivmesi görülmekte ve bu alanlarda inşaat kıstasları söz konusu ivme değerlerine göre belirlenmektedir.

6 Şubat Kahramanmaraş depreminde 6 ivme ölçer istasyonda ölçülen değerler ile Türkiye Deprem Tehlike Haritalarındaki beklenen ivmeler karşılaştırıldığında ortaya çıkan farklar oldukça büyüktür. Tek bir noktada yapılan ölçümün belli bir alanı temsil ettiği bilinmekte ve kabul edilmektedir ancak depremin yarattığı ivme ile beklenen ivmeler arasında oldukça yüksek farklar oluşmuş olması AFAD'ın Türkiye'deki deprem riskini tahlil edemediği veya tahlil etmek istemediği sonucunu ortaya çıkartmaktadır. Kahramanmaraş Pazarcık depreminde Hatay – Dönüşte bulunan ivme ölçer 1.347(PGA) değerinde ivme tespit ederken AFAD'ın

Türkiye Deprem Tehlike Haritası'nda Defne için beklenen ivme değeri 0.452 olarak belirlenmiştir. Depremde oluşan değer beklenen ivmenin yaklaşık 3 katı büyüklükte olması haritadaki yetersizlikleri ortaya çıkartmaktadır.

Pazarcık Depremi İvme Ölçüm Verileri

İvme Ölçüm Yeri	Ölçülen İvme(PGA)	Beklenen İvme(PGA)
Hatay - Defne	1.347 g	0.452 g
Hatay - Antakya	1.186 g	0.448 g
Hatay - Hassa	0.892 g	0.601 g
Gaziantep - Islahiye	1.294 g	0.564 g
Gaziantep - Nurdağı	0.558 g	0.495 g
Kahramanmaraş - Pazarcık	0.587 g	0.480 g

Beklentiler ile gerçekleşen yer ivme değerleri arasında farklılıklar olması oldukça normaldir ancak 3 kata varan farkların depremin öngörülemezliği ile açıklanması mümkün değildir. Değerli yerbilimcilerimiz yıllardır bu fay zonundaki depremlere karşı kamuoyunu uyarmaktadır. Doğu Anadolu Fay Zonu'nun(DAFZ) üretebileceği depremler ve tahmini büyüklükleri bundan 46 yıl önce "Yeryuvarı ve İnsan" Dergisi'nin Şubat 1977 sayısında yayınlanan, Sayın Esen Arpat'ın kaleme aldığı "Karakaya Barajı Çok Büyük Depremlerle Sınanacaktır" başlıklı makalede adeta Pazarcık ve Ekinözü depremlerini tarif edercesine anlatılmıştır.

Makaleden doğrudan alıntıdır:

"Bilindiği üzere Doğu Anadolu Fayı Kuzey Anadolu Fayı ile birleştiği Karlıova'dan başlayıp Antakya doğusundan Suriye'ye kadar devam etmektedir... Doğu Anadolu Fayı'nın bazı kesimleri günümüzde aldatıcı bir durgunluk içinde iseler de tarihi zamanlarda çok büyük depremlere sahne oldukları bilinmektedir... ..büyük depremlerin meydana geldiği diri bir fay olduğu her türlü kuşkudan uzak olarak belli olan bu fay boyunca gelişmiş paralanma zonunun genişliği de fayın etkinliğini ayrıca kanıtlamaktadır. ...bölgede uzun süren bir elastik deformasyon birikmesi süreci geçmiş olduğunu ve büyük bir depremin yaklaşmakta olduğu şeklindeki yorumlamaya elverişlidir. **Karakaya Barajı'nın gövdesinin 7-8 büyüklüğünde depremlerin meydana gelme olasılığının yüksek olduğu bir fay bölümünden ve dolayısıyla bu büyüklükteki bir merkez üstünden pek değişik nitelikte olmayan yırtılma çizgisinden 4 Km uzaklıkta olduğu anlaşılmaktadır. Bölgede ufak depremlerin**

olmadığının köylülerce belirtildiği göz önüne alırsa, günümüzdeki bilgilerimize göre yaklaşan depremin büyük bir deprem olacağını düşünmek gerekmektedir. Bölgede fay zonu içinde ve yakın çevresinde yoğun bir yerleşme vardır. Halk depreme dayanıksız konutlarda yaşamaktadır. Eğer bölgedeki yapıları depreme dayanıklı duruma getirme ve depremleri önceden kestirme çalışmalarına yoğun bir şekilde başlanmazsa bu bölge için kaçınılmaz son baraj gölünün etkisi ile yakınlaşacaktır.”

Siyasi iktidarın Asrın Felaketi olarak nitelendirdiği afetin gelişti neredeyse yarım asır önce duyurulmuş ancak verilerden anlaşılacağı üzere AFAD Türkiye Deprem Haritası özensiz çalışılmış, fay zonundaki yerleşimler depreme hazırlıklı hale getirilmemiş ve binlerce yurttaşımız göz göre göre ölüme terk edilmiştir. Depremlerin üzerinden henüz 1.5 ay geçmişken AFAD binasında yangın çıkması ve kimi evrakın zarar görmesi ise yaşanan felaketin perde arkasının yok edilmeye çalışıldığına ilişkin bir kanı oluşturmaktadır.

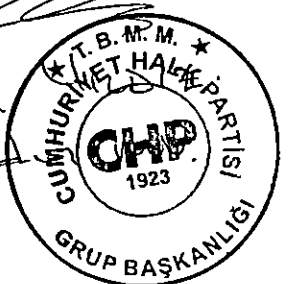
Ülkemizi her türlü doğal afete karşı hazırlamakla görevli AFAD'ın bilimsel yetkinliklere sahip akademisyen ve personel ile yeniden yapılandırılması, Türkiye Deprem Tehlike Haritalarının incelenerek eksik ve hatalı verilerin tespit edilmesi, yürürlükteki Türkiye Deprem Bina Yönetmeliği'nin yeniden düzenlenmesi, AFAD binasında çıkan yangının sebeplerinin ve zarar gören evrakın içeriklerinin tespit edilmesi, gelecekte depremlerin getireceği yıkıma karşı halkımızın ve ilgili resmi kurumların hazır duruma getirilmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, TBMM İktüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Levent GÖK

Ankara Milletvekili

Levent Gök

Hüseyin Ay

İlhami Özcan AYGUN
Tekirdağ M.

Mürsel ALBAN
Muğla M.

Ali Ayder Kabakcı
Ankara M.
Ornurse/adiyaset
İstanbul Milletvekili

51A
Seyhan TANRIKUM
İst. M.

Veli Ağababa
Malatya M.

3954 Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Emine Gülizer Eneon İstanbul		
² Candon Yüreer	Tekirdağ.	
³ Orhan Sümer	Adana	
Burhanettin Bulut	Adana	
⁵ Murat Emir	Ankara	
⁶ Müzeyyen Serkin	Adana	
⁷ Mehmet Gökler	Burdur	
⁸ İrfan Kaplan	Gaziantep	
⁹ Ulaş Karasu	Sivas	
¹⁰ Mehmet Gökmen	Hatay	
¹¹ Necati TİĞLİ	Giresun	
¹² Süleyman Güngör	Niğde m. r.	
¹³ Aydın ÖZEL	Antalya m. r.	
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		

